

# Algemeen Bestuur

Digitaal via Zoom

## Besprekingsverslag

Datum	5 juli 2021
Voorzitter	S.H.M. Ornstein
Aanwezigen	P.J. Gaynor (heemraad), F. ter Maten (heemraad), H. Veldhuizen (heemraad), B.J. van Vreeswijk (heemraad), G.J. van den Brandhof (ChristenUnie), S.J. de Bruin (ChristenUnie), H.G. van Burgsteden (Ongebouwd), C. van Dijk (ChristenUnie), T.A.M. van Es (Water Natuurlijk), W. Goedhart (Natuurterreinen), M. Groenewegen (Bedrijven), H.J. van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer), J. Immeker (Ongebouwd), R. Kremers (CDA), C. de Kruijf (PvdA), E. Baron Mackay (VVD), M. Maijer (PvdA), A.T.F. Meier (Water Natuurlijk), J.G.W. van Megen (AWP), S.E. Mulder (VVD), H.H. Pastoor (50PLUS), L.K. Pennings (Bedrijven), J.C. Pol-de Visser (AWP), E.M.N. Rooijmans-van Steenberg (VVD), D.H. Schut (Bedrijven), G.C. Sprik (50PLUS), A. Terlouw (CDA), H.J. Van der Wind (SGP)
Afwezigen	J. van der Kolk (Lokaal Waterbeheer), M.A.J. van der Tas (CDA)
Secretaris	K.A. Blokland
Kopie aan	Aan- en afwezigen
Opgemaakt door	Nicolien Knapen (BMO)
Volgende verg.	27 september 2021

### 1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.

Met kennisgeving afwezig zijn mevrouw Van der Tas en de heer Van der Kolk.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

### 2. Mededelingen

Heemraad Veldhuizen deelt mee dat er recent veel regen is gevallen. In de meeste gebieden reageert het grondwater hierop; dat ziet er goed uit. Een rondje langs de velden geeft aan dat de meeste neerslag in het noorden van het werkgebied is gevallen met een paar overschrijdingen. Verder zijn er geen meldingen binnengekomen.

De dijkgraaf meldt dat vrijdag 2 juli jl. het Blauw Deltalentenfonds is opgericht. Dat kan nu daadwerkelijk van start.

Op 16 september a.s. staat een ab-excursie gepland. Een uitnodiging hiervoor volgt op korte termijn.

### **3. Vaststellen notulen en actiepuntenlijst van de algemeen bestuursvergadering van 10 mei 2021**

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld, met dank aan de samensteller.  
Naar aanleiding van het verslag zijn er geen opmerkingen.

De secretaris geeft een toelichting op de actielijst:

- Punt 1, Overzicht stand van zaken regeling stimuleringsbijdrage stedelijk gebied: De informatie is 23 juni jl. per mail toegezonden. Het punt is daarmee afgehandeld.
- Punt 2, Doelmatigheidsonderzoek 2021: Herzien voorstel toezenden: Dit voorstel is in de commissie op 14 juni jl. besproken. Het punt is daarmee afgehandeld.
- Punt 3, Memo hoe Projectplan Waterwet verbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal en Projectplan Waterwet Noordelijke Randmeerdijk bijdragen aan ambities waterschap: De informatie is toegestuurd op 22 juni jl. Het punt is daarmee afgehandeld.
- Punt 4, Memo hoe invulling te geven aan de wens om in adviesnota's bij fysieke plannen aandacht te besteden aan ambities op gebied van duurzaamheid, energietransitie, circulariteit en biodiversiteit: Dit punt vergt wat meer tijd en blijft staan.

### **4. BESPREEKPUNTEN**

#### **4.1 Voorjaarsbrief 2022**

*Inleiding door heemraad Van Vreeswijk:*

Naar aanleiding van de discussie in de commissie is met name gekeken naar de tarieven voor de lange termijn. Een egale tariefontwikkeling is van belang ook gezien het feit dat de tariefegalisatiereserves in een aantal gevallen bijna leeg waren. Voor een aantal onderwerpen is het voorstel te temporiseren. Dat betekent dat met name over de eerste vier jaar prioritering plaatsvindt waarmee andere zaken minder moeten worden of doorgeschoven worden naar de periode daarna. Het onderwerp en stuk Klimaatadaptie wordt inhoudelijk in september besproken. Bij de begroting 2022 komen er concrete voorstellen waar het om gaat. Dan is er gelegenheid tot amenderen.

De heemraad geeft een korte toelichting op de Latest Estimate. De verwachting is dat de prestaties voor meer dan 85% gerealiseerd worden en de investeringen zijn op peil. Er is niets veranderd aan het eerdergenoemde wisselgeld. Het is lastig om medewerkers te werven op de huidige arbeidsmarkt. Bij watersysteem is er een tekort t.o.v. de begroting van € 1,3 miljoen en bij zuiveringsbeheer is er een overschot van € 1 miljoen. Bij watersysteem gaat het om drie facetten: doorgeschoven kapitaallasten, afspraken over watersparen en een extra uitgave HWBP.

De heer Mackay (VVD) verzoekt deze cijfers op schrift te krijgen. Heemraad van Vreeswijk antwoordt dat de Burap bijna klaar is en die cijfers zijn identiek aan de Latest Estimate. Belangrijkste conclusie uit de LE is dat de prestaties niet leiden onder corona.

*In eerste termijn:*

De heer Pennings (Bedrijven) is tevreden met de aanpassingen die d&h heeft doorgevoerd. De fractie steunt de voorkeursvariant en steunt ook het voorstel van het college om het kwijtscheldingsbeleid niet aan te passen. Het is jammer – maar er is begrip voor – dat ook in de voorkeursvariant de tarieven boven de gemiddelde inflatie van de meerjarenraming uitkomen. Het is een goede keuze om de schuld niet te laten oplopen. In de commissie is gesteld dat er vast ook meevallers zullen zijn. Graag aandacht daarvoor. Het ab voegt veel nieuw beleid toe. Is voldoende scherp wat wel of niet kan? Kan het beleid – zeker waar het de eigen organisatie betreft – verbeterd worden zodat het leidt tot minder organisatiekosten?

De heer Mackay (VVD) stelt vast dat het waterschap in control is. Dat verdient waardering. Het is een helder en duidelijk stuk. Complimenten voor d&h en de organisatie. De fractie stemt in met het voorstel.

De heer De Kruijf (PvdA) uit zijn complimenten voor het uitvoerige en zorgvuldige proces. De fractie kan leven met de voorkeursvariant en is het eens met de gelijkmatige tariefsontwikkeling. Tegelijkertijd is prijs die daarvoor betaald moet worden veel te hoog. Er is een stevige en onduidelijke temporisering van Kactus, waarbij ergens rond de begrotingsbehandeling meer informatie beschikbaar komt. De prijs en het risico is veel te groot. Er is geen steun voor de temporisering. Over de kwijtschelding is meerdere keren gesproken. Het is voor de fractie onbegrijpelijk dat er weerstand is tegen het bieden van wat hulp. Eerdere moties zijn wat in elkaar geschoven en aangepast. E.e.a. leidt tot het indienen van de motie "Aanpassing kwijtscheldingsbeleid AOW en kosten Kinderopvang".

De voorzitter stelt vast dat de motie ondertekend is door PvdA, AWP en 50PLUS en daarmee onderdeel uitmaakt van de beraadslaging.

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) gaat akkoord met de voorkeursvariant. Het is de wens van de fractie om de tariefstijging zoveel mogelijk rond of onder het inflatiepercentage te laten zijn. De fractie gaat akkoord met het voorstel om het kwijtscheldingsbeleid ongewijzigd te laten; er is geen steun voor de zojuist ingediende motie.

De heer Goedhart (Natuurterreinen) sluit aan bij de complimenten voor het proces. De keuzes liggen nu voor en zoals in de commissie aangegeven kan de fractie zich niet vinden in de temporisering van de klimaatadaptatie want dat is voor natuureigenaren een cruciaal onderwerp. Temporisering van voorgenomen beleid is niet aan de orde, zeker niet als het vanwege financiële argumenten is. Vorige week is inzicht verkregen in een inhoudelijk stevig stuk om klimaatadaptatie aan te pakken. D&h gaat een kadernotitie voorbereiden die in september wordt voorgelegd. In het huidige voorstel staat nog steeds temporisering opgenomen. Voorgesteld wordt dat eruit te halen en eerst een open discussie te hebben over de inhoudelijke ambitie en dan te kijken of het financieerbaar is. De fractie overweegt een motie in te dienen maar wacht het antwoord van het college af.

De heer Van den Brandhof (ChristenUnie) vindt het van belang dat de tariefontwikkeling voor de komende jaren gelijkmatig zal plaatsvinden en daarvoor zal de doelrealisatie getemporeerd moeten worden. Informatieveiligheid en kosten zuiveringsbeheer hebben daarbij de hoogste prioriteit en zijn niet uit te stellen. Temporiseren van het programma klimaatadaptatie is onvermijdelijk. Het college wordt opgeroepen in overleg te gaan met de provincies om te bezien of door cofinanciering en het benutten van koppelkansen versnelling mogelijk is. Er is steun voor de voorstellen om besluitvorming over de temporisering van klimaatadaptatie uit te stellen. Er is sympathie voor de ingediende motie over kwijtschelding. De fractie is van mening dat de wettelijke mogelijkheid voor het verlenen van kwijtschelding ook door het waterschap benut moet worden. Binnen het algemeen bestuur zijn de meningen verschillend. Er is in 2025 hopelijk een nieuwe belastingwetgeving die een betere relatie legt met het profijt- en solidariteitsbeginsel. De discussie in het algemeen bestuur wordt afgewacht en daarna wordt een standpunt ingenomen m.b.t. de motie.

De heer Sprik (50PLUS) kiest voor variant 2 vanwege de onacceptabele stijging bij variant 1.

De dijkgraaf wijst erop dat er in het voorliggende voorstel sprake is van één voorkeursvariant.

De heer Van Megen (AWP) heeft in de commissie bewust geen voorkeur uitgesproken voor een variant. Er wordt teveel gesproken over financiële parameters terwijl kerntaken, ambities, doelen en een eerlijke lastenverdeling het vertrekpunt zouden moeten zijn. Er moet eerst vastgesteld worden wat gedaan moet worden alvorens te kijken wat het financieel betekent. Er is al jaren sprake van een scheve lastenontwikkeling tussen huishoudens en bedrijven. De fractie stemt niet in met de Voorjaarsbrief. T.a.v. de kwijtschelding vindt de fractie dat dit niet thuishoort bij een waterschap, maar centraal bij de gemeente zodat dit op één plaats ligt. Het voeren van inkomenspolitiek is voorbehouden aan de centrale overheid. Gezien de vigerende wetgeving is de enige oplossing dat het ab alle mogelijkheden tot kwijtschelding toestaat, vandaar dat de fractie de motie steunt.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) is positief over de Voorjaarsbrief. De tariefstijgingen zijn nog steeds heel hoog, maar gezien alle prioritering en temporisering is niet meer haalbaar dan dit. De fractie steunt het college.

De motie wordt niet gesteund, want de fractie mengt zich niet in inkomenspolitiek.

De heer Terlouw (CDA) stemt in met de voorkeursvariant en ook met het in stand houden van het huidige kwijtscheldingsbeleid. Er is geen steun voor de motie.

De heer Van der Wind (SGP) is het eens dat de huidige situatie m.b.t. kwijtschelding ongewijzigd blijft. Het streven is om bij de laagste te blijven en het streven om niet boven de inflatie uit te komen is uit het hart gegrepen. De fractie gaat akkoord met de

voorkeursvariant omdat deze het meest evenwichtige beeld geeft m.b.t. de lastendruk de komende jaren. De fractie stemt in met het voorstel.

Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) vindt dat de discussie over de begroting in het najaar moet plaatsvinden. Vandaag zou het over de doelen moeten gaan en niet over de middelen. Er liggen grote opgaven als waardevolle leefomgeving, energietransitie, circulaire economie, biodiversiteit en klimaatverandering. Er komen nu opgaven bij als cybersecurity, informatiemanagement en herstel van het weerstandsvermogen zuiveringsbeheer. Er moet ruimte zijn voor mededogen. De kwijtscheldingsmotie wordt van harte ondersteund, het liefst uitgebreid met kwijtschelding voor zzp'ers. Het is een vreemde situatie om op voorhand 25% te bezuinigen op Kactus terwijl er nog geen beleidskader over is vastgesteld.

*Beantwoording heemraad Van Vreeswijk in eerste termijn:*

In de Burap worden de meevallers meegenomen, evenals bij de vaststelling van de begroting.

De doelen van klimaatadaptatie/Kactus zijn niet getemporiseerd, de uitgaven wel. Er is een rijtje opgesteld van 8 punten. Een aantal dingen doe je wel en een aantal andere zaken smeer je uit. Het voorstel is om straks inhoudelijk te beoordelen welke prioriteit er aan gegeven wordt. Financiën is een onderdeel en daar kun je niet pas achteraf mee komen. Het uitgangspunt is een bepaalde tariefontwikkeling. Als bij de begroting de prioriteiten anders worden, dan moet er geschoven worden. De intentie is doelen te realiseren, maar geld blijft een beperkende factor. Het aantrekken van goede medewerkers gaat moeizaam en dat leidt automatisch tot meevallers. Het voorstel is om het in wat kleinere stapjes te doen maar dat gaat niet ten koste van het uiteindelijke einddoel.

De belastingvoorstellen 2025 liggen bij het ministerie. Tot die tijd zal OZB blijven bestaan en daar is niets aan te doen.

Doelen worden vastgesteld, bij de begroting wordt besproken wat we gaan realiseren waar het ab een maximale inbreng in heeft.

*In tweede termijn:*

De heer Goedhart (Natuurterreinen) vindt het een semantische discussie: doelen niet aanpassen, maar de financiën wel.

De eerder aangekondigde motie "Uitstel keuze temporiseren klimaatadaptatie" wordt alsnog ingediend.

De voorzitter stelt vast dat de motie ondertekend is door Natuurterreinen, Water Natuurlijk, PvdA en AWP en daarmee onderdeel uitmaakt van de beraadslaging.

De heer Van den Brandhof (ChristenUnie) deelt mee zowel de motie van de PvdA als de motie van Natuurterreinen te steunen.

De heer Van Megen (AWP) steunt de motie van Natuurterreinen. Het waterschap heeft geld genoeg en kan ook makkelijk geld lenen. Collega waterschappen doen dit ook. Het is van belang niet nu al ruimte weg te geven door te temporiseren.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) geeft aan de motie van Natuurterreinen niet te steunen.

Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) steunt beide ingediende moties.

De heer Kremers (CDA) denkt dat de heer Goedhart eigenlijk een amendement indient omdat hij wil afwijken van het voorstel wat het college van d&h doet.

De heer Pennings (Bedrijven) is procesmatig niet voor de motie van Natuurterreinen. In september is de discussie over het beleidsplan Kactus en bij de begroting vindt de discussie over de financiën plaats.

*Beantwoording heemraad van Vreeswijk in tweede termijn:*

Voor wat betreft het lenen van geld: Het gaat hier om de exploitatie. Er kunnen geen extra dingen gedaan worden als er geen medewerkers zijn.

In reactie op de motie van Natuurterreinen: Het voorstel is juist dat het algemeen bestuur de aanpak aangeeft. De realistische begroting ligt voor in de Voorjaarsbrief. De nota klimaatadaptatie moet in die realistische begroting een plek krijgen.

Er vindt hoofdelijke stemming plaats over de Voorjaarsbrief en daarna over de twee ingediende moties.

De heer Mackay (VVD) vindt het staatsrechtelijk een vreemde situatie dat tegen de Voorjaarsbrief zou worden gestemd en vervolgens twee moties worden ingediend.

De Voorjaarsbrief 2022 wordt in stemming gebracht.

Voor het voorstel stemmen: De heer Mulder, de heer Pastoor, de heer Pennings, mevrouw Rooijmans, de heer Schut, de heer Terlouw, de heer Veldhuizen, de heer Van Vreeswijk, de heer Van der Wind, de heer Van den Brandhof, de heer De Bruin, de heer Van Burgsteden, de heer Van Dijk, de heer Van Es, de heer Gaynor, mevrouw Groenewegen, de heer Van Hartskamp, de heer Immeker, de heer Kremers, de heer Mackay, de heer Ter Maten, mevrouw Meier.

Tegen het voorstel stemmen: Mevrouw Pol, de heer Sprik, de heer Goedhart, de heer De Kruijf, mevrouw Maijer, de heer Van Megen

*De Voorjaarsbrief is aangenomen met 22 stemmen voor en 6 stemmen tegen.*

De motie "Aanpassing kwijtscheldingsbeleid AOW en kosten Kinderopvang" wordt in stemming gebracht.

Voor de motie stemmen: De heer Van Dijk, de heer Van Es, de heer Goedhart, de heer De Kruijf, mevrouw Maijer, de heer Van Megen, mevrouw Meier, de heer Pastoor, mevrouw Pol, de heer Sprik, de heer Van den Brandhof, de heer De Bruin.

Tegen de motie stemmen: De heer Van Burgsteden, de heer Gaynor, mevrouw Groenewegen, de heer Van Hartskamp, de heer Immeker, de heer Kremers, de heer Mackay, de heer Ter Maten, de heer Mulder, de heer Pennings, mevrouw Rooijmans, de heer Schut, de heer Terlouw, de heer Veldhuizen, de heer Van Vreeswijk, de heer Van der Wind.

*De motie is verworpen met 12 stemmen voor en 16 stemmen tegen.*

De motie "Uitstel keuze temporiseren klimaatadaptatie" wordt in stemming gebracht. Voor de motie stemmen: Mevrouw Pol, de heer Van den Brandhof, de heer De Bruin, de heer Van Dijk, de heer Van Es, de heer Goedhart, de heer De Kruijf, mevrouw Maijer, de heer Van Megen, mevrouw Meier,

Tegen de motie stemmen: Mevrouw Rooijmans, de heer Schut, de heer Sprik, de heer Terlouw, de heer Veldhuizen, de heer Van Vreeswijk, de heer Van der Wind, de heer Van Burgsteden, de heer Gaynor, mevrouw Groenewegen, de heer Van Hartskamp, de heer Immeker, de heer Kremers, de heer Mackay, de heer Ter Maten, de heer Mulder, de heer Pastoor, de heer Pennings.

*De motie is verworpen met 10 stemmen voor en 18 stemmen tegen.*

De vergadering besluit conform voorstel.

De heer Van den Brandhof (ChristenUnie) verlaat de vergadering.

#### **4.2 Communicatiestrategie 2021-2027**

De dijkgraaf draagt het voorzitterschap bij dit agendapunt over aan heemraad Ter Maten.

##### *Inleiding door de dijkgraaf:*

In de commissie is aangegeven dat de bedrijven onvoldoende terugkwamen in het stuk. Dat is inmiddels aangepast. Er is het nodige gewisseld over het proces van de verdere totstandkoming. Het college wil de denktank graag gebruiken voor het onderdeel waar het gaat over het uitvoeringsplan voor waterbewustzijn. Vervolgens stelt het college van d&h het totale uitvoeringsplan vast en dat wordt vervolgens ter informatie aan het ab gezonden.

##### *In eerste termijn:*

Mevrouw Rooijmans (VVD) heeft in de voorbereidende sessies gevraagd aandacht te besteden aan het kiezen van projecten die kunnen bijdragen aan kostenbesparing als het gaat om samenwerking, participatie en vooral ook waterbewustzijn. Communicatie kan dan bijdragen aan een goede businesscase als basis om te kiezen. De opmerking komt niet voldoende uitgewerkt terug in het commissieverslag. De fractie stemt verder in met het voorstel en is blij met de inzet van de denktank.

De heer Schut (Bedrijven) is blij met de laatste aanpassingen en stemt in met deze notitie. De fractie pleit voor het nog meer en beter benutten van social media, vooral m.b.t. de jeugd.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) stemt in met wat voorligt.

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) stemt in met de strategie en wacht met grote interesse het uitvoeringsplan af. Het lijntje tussen goede en minder goede communicatie is heel fragiel. Communicatie is geen doel op zich, maar een middel om bewustzijn te creëren bij anderen.

Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) vindt dat er grote stappen zijn gemaakt. Er ligt een mooie notitie waar het gaat om begrijpen en verbinden. De fractie stemt hier graag mee in.

De heer Pastoor (50PLUS) onderschrijft het belang van communicatie en de vier strategische aandachtspunten. Het uitvoeringsplan wordt afgewacht.

De heer Kremers (CDA) stelt vast dat het college goed geluisterd heeft naar de inbreng vanuit de commissie. De fractie stemt in met het voorstel.

Mevrouw Maijer (PvdA) stemt in met het voorstel en is blij met aanpassingen. Het scherper verwoorden van het waterschapsbewustzijn is wat mager maar dat komt vast aan de orde in de denktank.

De heer Van der Wind (SGP) is positief over het voorstel en blij met de aanpassingen.

Mevrouw Pol (AWP) stemt in met het voorstel. Worden de Stentor, de Gelderlander en het Algemeen Dagblad actief benaderd en bijgepraat over bestuursvergaderingen als deze? De strategie zou moeten zijn om vroeg bij initiatieven in beeld te zijn. Graag aandacht hiervoor bij de uitwerking. Dat geldt ook voor het verwachtingsmanagement.

De heer Goedhart (Natuurterreinen) stemt in met dit solide stuk en kijkt met interesse uit naar het uitvoeringsplan.

*Beantwoording door de dijkgraaf in eerste termijn:*

Dank voor de complimenten en het onderschrijven van het belang van communicatie. Communicatie is een middel om de doelen te bereiken.

Van een aantal opmerkingen wordt bekeken hoe dit vorm te geven in de uitvoeringsplannen: Hoe projecten kunnen bijdragen aan kostenbesparing, het actief betrekken van social media e.d. Er wordt vaak proactief contact gezocht met de media, maar het is aan het medium zelf daar al of niet wat mee te doen. In de denktank wordt het hoofdstuk waterbewustzijn verder uitgewerkt.

De vergadering besluit conform voorstel.

### **4.3 Kredietvoorstel planuitwerking gebiedsontwikkeling Grebbedijk**

De heer Terlouw deelt mee dat hij niet zal deelnemen aan de beraadslaging en besluitvorming vanwege een eventuele schijn van belangenverstremgeling.



*Inleiding door heemraad Gaynor:*

De doelstellingen als zodanig zijn gelijk gebleven. Er is duiding gegeven aan het bruto bedrag.

*In eerste termijn:*

De heer Van Megen (AWP) dankt voor de onderbouwing. Het aandeel van de planuitwerking in de investering is 20%. Kan het niet minder?

De heer Van Es (Water Natuurlijk) merkt op dat veel belanghebbenden hun inbreng hebben gehad in dit langdurige proces. De fractie gaat ervan uit dat betrokkenen in de planuitwerkingsfase en later in de realisatiefase ruim de mogelijkheid wordt geboden om te participeren. Een maand geleden heeft de fractie schriftelijke vragen gesteld o.a. over het plan van aanpak gebiedsontwikkeling Grebbedijk en geantwoord is dat dit plan van aanpak beschikbaar wordt gesteld. Dat plan van aanpak is tot op heden nog niet ontvangen.

De heer Pastoor (50PLUS) dankt voor de onderbouwing en gaat akkoord met het krediet. Het bedrag van de risicoreservering is aan de hoge kant.

De heer Immekeker (Ongebouwd) dankt voor de onderbouwing van het (erg hoge) bedrag. De fractie stemt in met het voorstel.

De heer Schut (Bedrijven) stemt in met het voorliggende krediet. Het is begrijpelijk dat voor een dergelijk gecompliceerd project deze uitgaven nodig zijn om tot een goed vervolg te komen.

De heer Goedhart (Natuurterreinen) dankt voor de onderbouwing en sluit aan bij de vragen over de hoge kosten van planvoorbereiding. De fractie stemt in met het voorstel.

De heer Kremers (CDA) stemt in met het voorstel, hoewel wat aarzeling bij dat hoge bedrag voor de planvoorbereiding.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) stemt in met het voorstel.

De heer Mulder (VVD) stemt in met het voorstel. Wat de fractie betreft had dit een hamerstuk kunnen zijn.

Mevrouw Maijer (PvdA) stemt in met het voorstel met dank voor de financiële toelichting.

De heer De Bruin (ChristenUnie) steunt het voorstel en is tevreden over het gevoerde gebiedsproces.

De heer Van der Wind (SGP) stemt in met het kredietvoorstel.

*Beantwoording door heemraad Gaynor in eerste termijn:*

De heemraad kan zich voorstellen dat het bedrag hoog overkomt. Het is een van de eerste projecten in Nederland waarbij zo breed een dergelijke gebiedsontwikkeling wordt opgepakt. Dat brengt kosten en doorlooptijd met zich mee en dat vertaalt zich in een dergelijke omvang van het bedrag. Het is een gebied waar het nodige bodemonderzoek gedaan moet worden en dat is prijsverhogend. Het waterschap is intensief met het HWBP in gesprek hierover. Ongeveer 90% wordt als subsidie verstrekt en het HWBP zal hier vanuit het sober- en doelmatigheidsprincipe kritisch naar kijken. De subsidiebeschikking wordt eind juli verwacht. Het ab wordt hierover geïnformeerd. Bij de totstandkoming van het voorkeursalternatief is niet alles gehonoreerd. Indien er zich nog initiatieven ontplooiën die we mee kunnen nemen staan we daar voor open maar wel met een zuivere afweging.

Het plan van aanpak wordt verstrekt na subsidieverstrekking.

*In tweede termijn:*

De heer Van Megen blijft het heel veel geld vinden. Is het mogelijk een second opinion op die kosten te krijgen? Heemraad Gaynor denkt dat dit niet nodig is. Het HWBP heeft een externe partij ingeschakeld om daar een soort referentiebegroting voor op te zetten. Als het waterschap dat eigenstandig zou doen dan zou dat tot onnodige vertraging kunnen leiden.

De vergadering besluit conform voorstel.

#### **4.4 Besluitvorming Regionale Energie Strategieën 1.0**

*Inleiding door heemraad Gaynor:*

Ten opzichte van de commissiebehandeling is U16 toegevoegd bij beslispunt 1. De aanbevelingen vanuit de commissie zijn toegevoegd; deze nemen de heemraden mee in de ronde richting RES 2.0.

*In eerste termijn:*

De heer Pastoor (50PLUS) informeert wat het definitieve bod is van Vallei en Veluwe? De fractie heeft problemen m.b.t. geothermie op de Veluwe in gebieden waar drinkwater wordt opgepompt.

Mevrouw Rooijmans (VVD) stemt in met het voorstel.

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) merkt op dat de aanvulling met de aanbevelingen vanuit de commissie weliswaar correct zijn, maar deze hadden wat krachtiger verwoord mogen worden ten behoeve van de gewenste waterdoelen. Bij kanttekening 1.2 staat "het laten terugvloeien van revenuen naar de omgeving van eigen of gezamenlijke projecten". Op dit moment lijkt dat niet het geval. Wordt er met marktconforme prijzen gewerkt?

Mevrouw Groenewegen (Bedrijven) stemt in met wat er in de RES'en staat. In ons gebied zijn de biedingen wat aan de lage kant. Hopelijk wordt geleerd van de aanpak vanuit

andere gebieden. De plannen met de dilemma's moeten nog starten; daarin zitten ook de windmolens op de terreinen van de waterschappen. Als het gaat over zon: Dat raakt de core business en daar moet het waterschap uitermate scherp op zijn.

De heer Goedhart (Natuurterreinen) denkt dat er een spannende tijd wacht met deze doelen en ambities omdat het nu gaat om keuzes maken. Het is belangrijk om mee te zoeken naar maximaal draagvlak.

De heer Van Es (Water Natuurlijk) is blij met de aanbevelingen die nu opgenomen zijn in de nota, waarvoor dank. Zonnepanelen in het veld kunnen een belangrijke invloed hebben op biodiversiteit en bodem. In de commissie is gewezen op een onderzoek van de WUR. De fractie vraagt het waterschap om een onderzoek op welke manier de verbetering van de biodiversiteit zijn beslag kan krijgen en op welke manier de negatieve effecten van zonnepanelen zoveel mogelijk ongedaan kunnen worden gemaakt. Neem als waterschap het voortouw hierin, samen met andere waterschappen en universiteiten.

Mevrouw Pol (AWP) complimenteert de organisatie voor de aandacht voor de RES'en. M.b.t. de RES 1.0 heeft de fractie vanuit het perspectief van het waterschap weinig opmerkingen. De RES 1.0 ligt nu vooral bij gemeenten en provincie. Moet de RES überhaupt worden voorgelegd voor besluitvorming in het ab? De RES 2.0 is een heel ander verhaal en dat zou voor het waterschap dan een speerpunt moeten zijn met meer participatie. Het zou een goede zaak zijn om hiervoor een Taskforce in te stellen die hier maximaal werk van gaat maken.

De heer Terlouw (CDA) stemt in met het voorstel. De fractie vindt het belangrijk dat het waterschap een actieve rol in de energietransitie pakt. Als er kansen zijn om een extra bijdrage te leveren aan de energietransitie laten we daar dan voor gaan.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) vindt het een lastig dossier en de rol van het waterschap hierin is klein. De fractie is tevreden dat de heemraad de aanbevelingen vanuit de commissie heeft overgenomen. Het voorstel wordt gesteund.

De heer Van der Wind (SGP) denkt dat het waterschap ervoor moet waken discussie te voeren over aspecten die in de raden en de staten thuishoren. Wat zijn de mogelijke risico's van massale zonnevelden voor de waterkwaliteit en waterkwantiteit? Wat weten we nu al en waar moet nog meer onderzoek op gezet worden? Zon op land moet alleen als echt alle andere mogelijkheden zijn uitgeput. Als zon op land echt nodig is, dan moet gekeken worden naar hooggelegen marginale landbouwgronden waar door de verdroging de landbouwproductie hapert. Er is weinig aandacht voor de herkomst van de zonnepanelen in de RES-discussie.

Mevrouw Maijer (PvdA) ziet graag dat het waterschap zich richt op de eigen expertise en de voortrekkersrol bij innovaties op het gebied van water. Is het borgen van waterdoelen hiermee nu ondervangen?

De heer De Bruin (ChristenUnie) vindt de inbreng van het waterschap op dit dossier zeer summier. Als er geen waterhuishoudkundig belang wordt geschaad heeft het waterschap geen enkele inbreng bij een vergunningsaanvraag omtrent een windmolenpark of een groot zonneveld.

*Beantwoording heemraad Gaynor in eerste termijn:*

Het borgen van onze waterschapstaken is van belang. Bodem is een belangrijk aspect. In de huidige fase juicht het waterschap waar mogelijk zon op land toe, maar er zijn ook kanttekeningen. Er is toegezegd dit in collectief nader te onderzoeken en het staat als een van de aanbevelingen benoemd. Het waterschap is hoe dan ook niet de grootste speler in dit vraagstuk en dat maakt het erg lastig. In de RES 1.0 is een strategie gedefinieerd als onderdeel van het landelijk vraagstuk. Ruimtelijke ordening, vergunningsaanvragen, windmolens maar evengoed de waterschapsbelangen komen later voorbij. Met de waterschapsverordening kunnen de belangen geborgd worden. Het klimaatvraagstuk is erg belangrijk en het waterschap blijft haar actieve rol vervullen. Het waterschap is energieneutraal en gaat daar steeds verder in. De RES is breed bij de lokale overheden belegd en het waterschap kan zich daar niet aan onttrekken. De echte uitkristallisering vindt plaats richting de RES 2.0. De aanbevelingen uit de commissie zijn meegenomen. Daar waar mogelijk worden zaken aan de orde gesteld. Of het al dan niet marktconform is zal per situatie moeten blijken.

*In tweede termijn:*

De heer Pastoor (50PLUS) vraagt waar het definitieve bod van het waterschap te vinden is? Zijn er al plaatsen aangewezen voor geothermie?

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) vindt dat de bewoordingen wat sterker mogen zijn. Het waterschap heeft terdege invloed op het gebied van water, kennis en know how.

De heer Van Es (Water Natuurlijk) vraagt een reactie op zijn suggestie om samen met andere waterschappen en onderzoeksinstituten een onderzoek in te stellen naar het bewaken van de kwaliteit biodiversiteit bodem en het mogelijk verbeteren daarvan.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) sluit aan bij de heer Van Burgsteden omdat de heemraad mogelijk de rol van het waterschap in het veld onderschat.

De heer Van der Wind (SGP) zou een wat striktere en uitgesprokener verwoording en opstelling willen hebben. Graag meer een borging van de belangen.

Mevrouw Maijer (PvdA) vindt het belangrijk om als waterschap invloed uit te oefenen op alle water-gerelateerde vraagstukken.

De heer De Bruin (ChristenUnie) denkt dat veel wensen en ideeën van collega ab-leden in deze fase niet haalbaar en realistisch zijn.

*Beantwoording heemraad Gaynor in tweede termijn:*

Daar waar er ontwikkelingen plaatsvinden – al dan niet met zon op land – waar de primaire waterschapstaak in gedrang komt dan wel waar dubbelfuncties zich aandienen, zal het college met enthousiasme op inspringen om te kijken wat mogelijk is. De positie wordt gepakt, belangen worden geborgd maar er zijn geen garanties te geven. M.b.t. geothermie is het waterschap straks een speler evenals ieder ander. Als er negatieve gevolgen zouden zijn is er de vergunningskant waarbij het waterschap een standpunt kan innemen. Als waterschap is geen bod gedaan, er is geparticipeerd in de afzonderlijke RES'en. Het waterschap heeft een positie in vraagstukken m.b.t. ruimtelijke ordening, maar de stem vanuit de gemeente dan wel provincie weegt in sommige gevallen zwaarder dan de stem van het waterschap. In reactie op de heer Van Es m.b.t. het onderzoek biodiversiteit bodem: Vanuit de commissie is de aanbeveling gedaan om onze invloed te gebruiken om de effecten op bodem en grondwater te onderzoeken en opgedane kennis actief te delen. Bekeken wordt hoe dit te gaan doen.

De vergadering besluit conform voorstel.

## **5. INGEKOMEN STUKKEN**

### **5.1 Jaarverslag Vergunning Toezicht Handhaving 2020**

Dit wordt voor kennisgeving aangenomen.

### **5.2 Onderwerp doelmatigheid 2021**

Dit wordt voor kennisgeving aangenomen.

De heer Schut (Bedrijven) gaat akkoord met Watersparen. Het lijstje met onderwerpen die niet zijn gekozen wordt doorgeschoven naar volgend jaar. De fractie wil graag onderwerpen toegevoegd zien die gaan over de doelmatigheid van de eigen organisatie.

### **5.3 Informatienota inkoop en aanbesteding**

Mevrouw Maijer (PvdA) is blij te lezen dat social return wordt genoemd. Eerder is toegezegd dat dit in een later stadium besproken zou worden. Is dat dit memo of komt het nog op een andere manier aan de orde?

De secretaris antwoordt dat dit het memo is. De secretaris meldt aanvullend, verwijzend naar de vraag van de heer Van Es (WN) over welke afwegingscriteria meegenomen worden bij grote fysieke projecten, dat social return een onderdeel is van deze beschouwing.

Mevrouw Groenewegen (Bedrijven) deelt een compliment uit aan de organisatie. Bij een bijeenkomst van CB23 werd de Grebbedijk als voorbeeld genoemd hoe om te gaan met circulair aanbesteden in de bouw.

### **5.4 Concept verslag commissie 7 juni 2021**

Dit wordt voor kennisgeving aangenomen.

### **5.5 Concept verslag commissie 14 juni 2021**

Dit wordt voor kennisgeving aangenomen.

### **6. Stand van zaken grote lopende projecten**

Er zijn geen bijzonderheden te melden.

### **7. Rondvraag**

De heer Van der Wind (SGP) geeft aan dat het effluent van de rwzi Ede uitkomt op de Zijdewetering. Voldoet het effluent op elk moment van het jaar aan de eisen die de KRW stelt?

Heemraad van Vreeswijk antwoordt dat de lozing van effluent en KRW-water twee gescheiden dingen zijn. Op het moment dat de concentraties van het effluent hoger zijn dan het ontvangend water dan is er geen positief effect. Ze zijn hoger, dus men is bezig maatregelen voor te bereiden om te proberen de concentraties te bereiken die horen bij een KRW-lichaam. In de praktijk zou dat onmogelijk kunnen zijn.

De heer Van der Wind geeft de suggestie mee hier actief over te communiceren.

Heemraad van Vreeswijk antwoordt dat de Zijdewetering niet exemplarisch is voor de KRW-lichamen.

De heer Van der Wind (SGP) geeft aan dat bij behandeling van de BOVI het belang van meten en weten benadrukt is. Op dit moment ligt het gebied bij verschillende plannen m.b.t. stikstof onder een vergrootglas waarbij steeds de tekortschietende waterkwaliteit als zorgpunt wordt benoemd. Is het college bereid dit onderwerp apart te agenderen en met het ab te bespreken om gefundeerd te kunnen anticiperen en reageren?

Heemraad Veldhuizen zegt toe bereid te zijn het gesprek aan te gaan over dit onderwerp.

Mevrouw Maijer (PvdA) heeft een artikel gelezen over zwart plastic in dijken. Heeft het waterschap dit ook en hoe wordt daarmee omgegaan?

Heemraad Gaynor zegt toe hier schriftelijk op terug te komen.

### **8. Sluiting**

De voorzitter sluit de vergadering om 22.00 uur, met dank aan allen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 27 september 2021.

mr. S.H.M. Ornstein,  
Dijkgraaf

drs. ing. K.A. Blokland,  
Secretaris

## *Actielijst*

<b>Nr.</b>	<b>Datum afspraak</b>	<b>Actie</b>	<b>Door</b>	<b>Vóór/op</b>	<b>Afgerond</b>
1	10-05-2021	Memo hoe invulling te geven aan de wens om in adviesnota's bij fysieke plannen aandacht te besteden aan ambities op gebied van duurzaamheid, energietransitie, circulariteit en biodiversiteit.	College van d&h	z.s.m.	
2	05-07-2021	In het kader van stikstofplannen: Gesprek met het ab aangaan over hoe te anticiperen en te reageren.	College van d&h	z.s.m.	
3	05-07-2021	Terugkoppeling op de vraag over eventueel gebruik van zwart plastic in dijken.	College van d&h	z.s.m.	